

den videre Gjennemførelse af de Kontrakter, som for nogle Aar siden blev indgaaede af Krigsbestyrelsen med nogle Kommuner om visse Byggeforetagender, Kaserner, Staldbygninger, Depotbygninger o. s. v. Krigsbestyrelsen indgik den Gang disse Kontrakter for at søge at raade Bod paa de store Ulemper og Mangler, hvorunder Indvoeringsforholdene i flere Provindsbyer jo lide, og man er allerede freudet noget frem med Fuldblyrdelsen af Kontrakterne, idet der jo er bygget Udskilligt, som allerede er i Brug. Det er i og for sig allerede vanskeligt midt under en Kontrakt's Fuldblyrdelse at stille den i Bero, og det er for Krigsministeren i dette Tilfælde saameget vanskeligere, som man fra Hærafdelingernes Side jo trænger stærkt paa for at komme til at opnaa de Fordele, som Gjennemførelsen vil medføre for dem. Jeg vil paa den anden Side naturligtvis overmaade gjerne inødekomme det Ønske, der er udtalt fra Finansudvalgets Side, og som vistnok deles af et Flertal i dette Thing; jeg vil ogsaa gjerne tage ethvert billigt Hensyn til Ønsker hos de Kommuner, der have indgaaet de omtalte Forpligtelser lige over for Krigsbestyrelsen; men jeg finder, at det for Krigsministeren maa være en særlig Pligt, og at han maa føle sig stærkt opfordret til, med fornødent Hensyn til Billighed iøvrigt, fortrinsvis at tage Hensyn til Hærafdelingernes Interesser. Jeg tør saaledes ikke love i dette Tilfælde at kunne gaa videre end at gaa frem med al den Lempe, med alle de Hensyn, som jeg finder forenelige med de Interesser, som jeg særlig er kaldet til at varetage.

Formanden (Rrabbe): Med Hensyn til Endringsforslaget under Nr. 160, som formodentlig nu vil blive omtalt af den høitærede Justitsminister, skal jeg gjøre opmærksom paa, at der er indløbet en Trykfeil, idet der staar „Brevpostkontorer“ i Stedet for „Brevskriverkontorer“. Teksten staar rigtig i selve Betænkningen.

Justitsministeren (Nellemann): Jeg vil først tillade mig et Par Ord med Hensyn til det, der er bemærket i Betænkningens Pag. 25 under Nr. 50, hvor det nemlig yttres, at „da en særlig Bevilling til Anskaffelse og Vedligeholdelse af Kriminal- og Politirettens Inventar er noget Nyt, og da den Forstaelse af Indholdet af Lov af 11te Februar 1863 § 17, der maa antages at ligge til Grund for Forlangendet om samme kunde drage Konsekvenser efter sig, der vilde være til Skade for Statskassen, foreslaas Bevillingen negtet.“ Jeg skal med Hensyn til dette Punkt bemærke, at jeg ikke tror, der kan være nogen Tvivl om, at Afholdelsen af Udgiften til Inventarium til Kriminal- og Politiretten paahviler Statskassen. I den Henseende forekommer det mig ikke, det er muligt at have nogen Tvivl om, hvorledes § 17 i Lov 11te

Februar 1863 skal forstaaes. Men hvis man mener, at det kunde i mindste Maade præjudicere det hele Spørgsmaal om Statens og Kommunens indbyrdes Forhold med Hensyn til Udgiften ved Justits- og Politivæsenet i Kjøbenhavn, at denne Udgift blev overført paa Indenrigsministeriets Konto, har jeg for min Part ikke det Mindste derimod. Den har jo hidtil altid været afholdt af Staten, — nemlig af den Medhjælpssum, som bevilges til Kriminal- og Politiretten — og skulde man foretrække, at det har sit Forblivende herved i Fremtiden, har jeg ikke det Mindste derimod at indvende; men jeg vil kun haabe, at man da vil være tilbøielig til paa denne Konto at bevilge det paagjældende Beløb, som der virkelig er meget betydelig Trang til. Med Hensyn til det, der er bemærket i Betænkningen Pag. 113, og som altsaa vedkommer Endringsforslaget Nr. 159, skal jeg, for saa vidt denne Post angaar mig, først gjøre den Bemærkning, at jeg ikke tror, det vil være ønskeligt, om man i dette Dieblit vilde sætte Kraft paa for at fremtvinge større Bygningsarbejder med Hensyn til de Lokaler, der udræves til Rets- og Politivæsenet samt Arrestvæsenet her i Kjøbenhavn. Det er nemlig klart, at de Bygninger, som ville tilfredsstille under de nuværende Forhold, ikke vilde kunne det under den Forudsætning, at de paatænkte større Reforme i Retspleien blive gennemførte. Bygninger, der skulde være tilfredsstillende efter de Synspunkter, som den forandrede Retspleie vil stille, skulde i flere Henseender være af en egen Bestaaffenhed. Det er saaledes uundgaelig nødvendigt, forudsat at Retsreformen nogenstinde bliver gennemført, at der maa være Lokaler, som ere særlig egnede til offentlige, mundtlige Forhandlinger. Det er i det Mindste meget uheldigt, hvis de ikke ere det. Der maa være Lokaler, som ere indrettede paa en ganske særegen Maade i den Henseende, og jeg antager, at der ikke paa nogen Maade kan være mindre end 2 saadanne større Auditorier eller Sale, der ere særlig indrettede til dette Viemed. Den offentlige, mundtlige Forhandling kræver jo for det Første, at der maa være et Tilfuer- eller Tilhørrum, som maa være saaledes indrettet, at man kan høre Noget paa de omtalte Pladser, og i det Mindste paa andre Steber, hvor man har Retspleien indrettet paa den Maade, finder man, at Lokalerne ere indrettede med særligt Hensyn dertil, saaledes at de i Henseende til deres ydre Udstyring saa at sige mere ligne en Theatersal end det, vi nærmest tænke os ved en Retsaal her. Ligeledes er det magtpaaliggende, at den Plads, hvor Bidnerne og den Anlagede sidde, kommer til at ligge paa en saadan Maade, at Retten og Nævnningerne og ligeledes Publikum kunne høre dem. Og da det er nødvendigt, at baade den civile og kriminelle Retspleie her i Staden kan gaa sin Gang jævnsides, ser jeg ikke rettere, end at det